

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Херсонської області** щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2021 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Херсонської області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Херсонської області у I кварталі 2021 року свідчать, що респонденти позитивно оцінюють перспективи економічного зростання в Україні в наступні 12 місяців. Водночас керівники очікують погіршення розвитку своїх підприємств. Прогнозується низка інфляція. Девальваційні очікування залишаються високими.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **збільшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 7.7% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 23.1%) (графік 1), у цілому по Україні – 5.6%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги нижчими темпами:** частка респондентів, які очікують інфляцію понад 7.5%, зменшилася до 53.8% (у попередньому кварталі – 76.9%), у цілому по Україні – 50.7%. **Головним чинником інфляції** респонденти називають витрати на виробництво (графік 2);
- **суттєву девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 84.6% респондентів (у попередньому кварталі – 92.3%), у цілому по Україні – 74.4%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 7.7%, як і у IV кварталі 2020 року. У цілому по Україні очікується поліпшення фінансово-економічного стану: баланс відповідей – 12.7% (таблиця);
- **прискорення зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 23.1% (у попередньому кварталі – 7.7%), у тому числі на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 66.7% (у попередньому кварталі – 50.0%). У цілому по Україні баланси відповідей – 18.0% та 14.9% відповідно;
- **обсяг видатків на машини, обладнання та інвентар на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2020 року – 15.4%). **Інвестиційні видатки на виконання будівельних робіт, за оцінками респондентів, зменшаться:** баланс відповідей – «мінус» 22.2% (у попередньому кварталі – 8.3%). У цілому по Україні баланси відповідей – 11.7% та 1.4% відповідно;
- **незмінну кількість працівників** на своїх підприємствах четвертий квартал поспіль: баланс відповідей – 0.0% (графік 4). У цілому по Україні прогнозується скорочення кількості працівників – «мінус» 1.9%;
- **уповільнення зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства:** баланси відповідей – 61.5% та 69.2% відповідно (у попередньому кварталі – по 92.3%) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва більше впливатимуть вартість трудових ресурсів, ціни на сировину, матеріали та попит на продукцію (оцінки впливу зросли) (графік 7);
- **уповільнення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 58.3% та 76.9% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 84.6% та 92.3% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що стримують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти назвали недостатній попит та надмірний податковий тиск (графік 5).

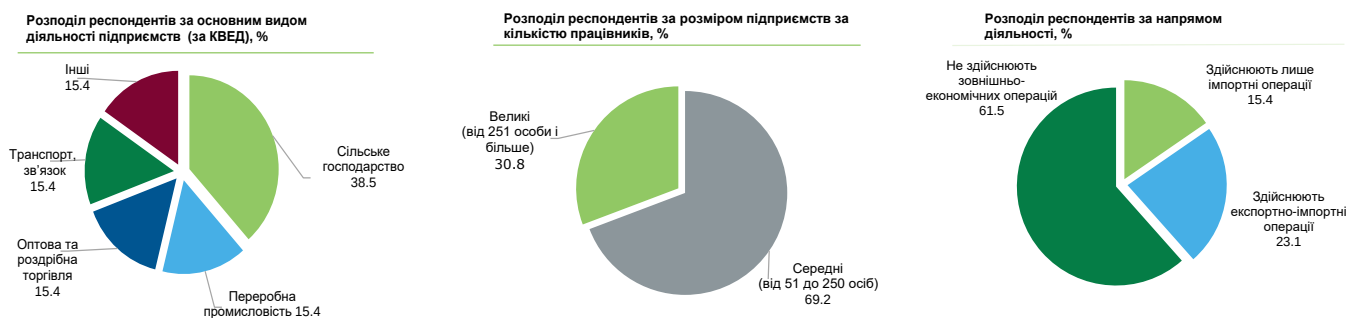
Підвищилися очікування щодо зростання потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Знизилися оцінки щодо посилення жорсткості умов доступу до банківських кредитів (графік 9). Високі ставки за кредитами – головний стримуючий чинник залучення кредитних ресурсів (графік 10).

Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

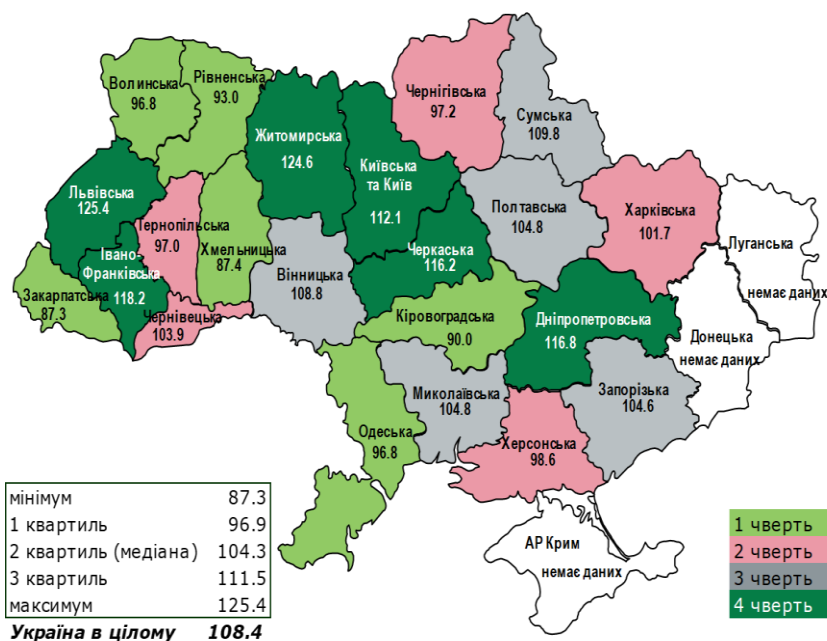
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств задовільний:** баланс відповідей – 0.0% (як і у IV кварталі 2020 року). У цілому по Україні оцінки фінансово-економічного стану підприємств залишаються негативними: баланс відповідей – «мінус» 0.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва зменшився і є нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 10.0% (у попередньому кварталі – 14.3%);
- **ресурси вільних виробничих потужностей зросли.** Підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів: баланс відповідей – 7.7% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 7.7%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 04 лютого – 03 березня 2021 року;
- опитано всього 13 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Херсонської області щодо їх ділової активності (за складовими)

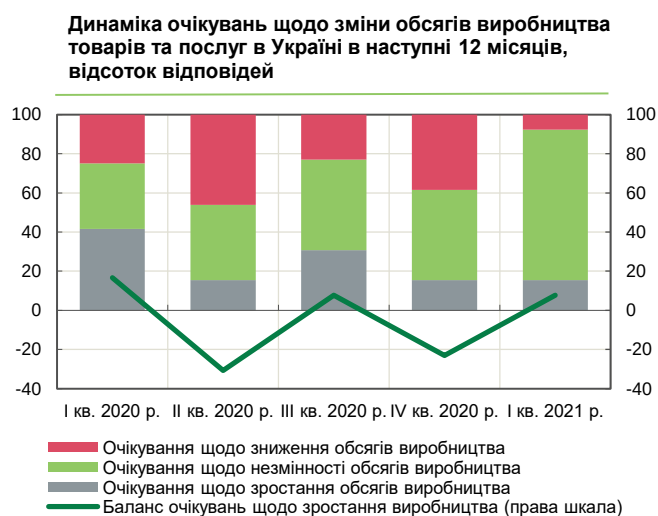
Баланси відповідей, %					
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	25.0	15.4	33.3	-7.7	-7.7
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	18.2	0.0	23.1	7.7	23.1
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-16.7	-7.7	-30.0	8.3	-22.2
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	8.3	0.0	8.3	15.4	0.0
кількості працівників	-18.2	0.0	0.0	0.0	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

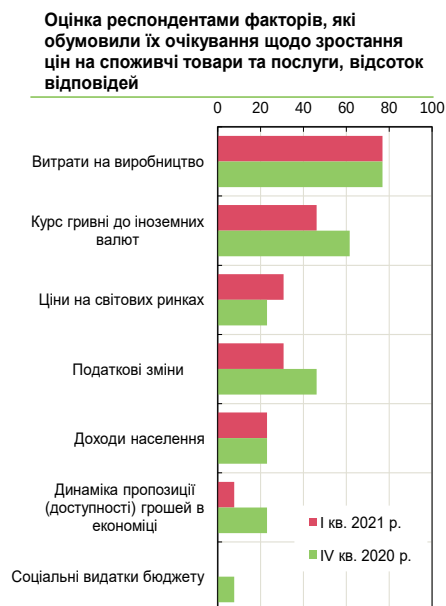
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

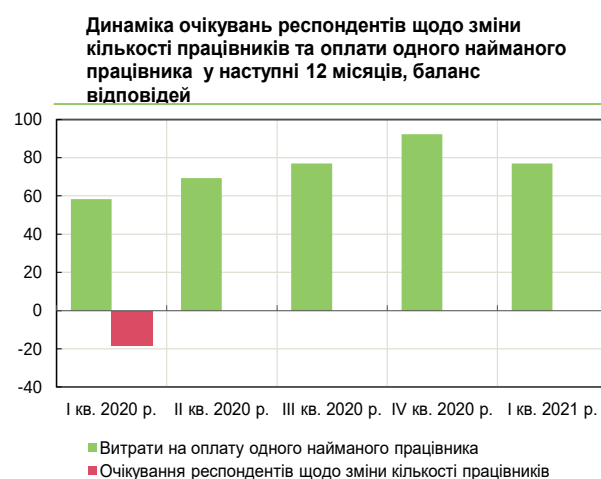
Графік 2

Графік 3

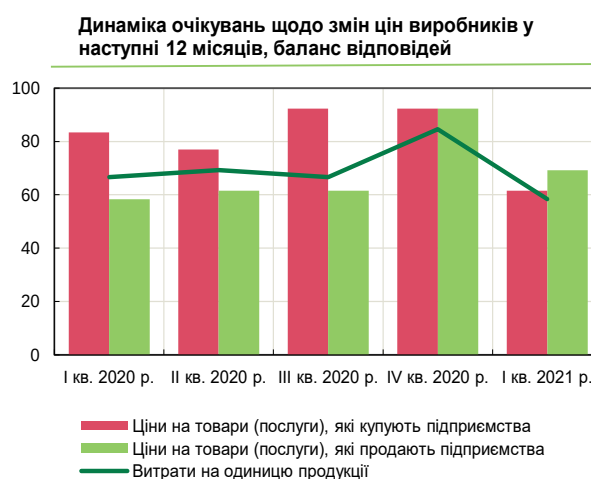
Графік 4

Графік 5

Графік 6

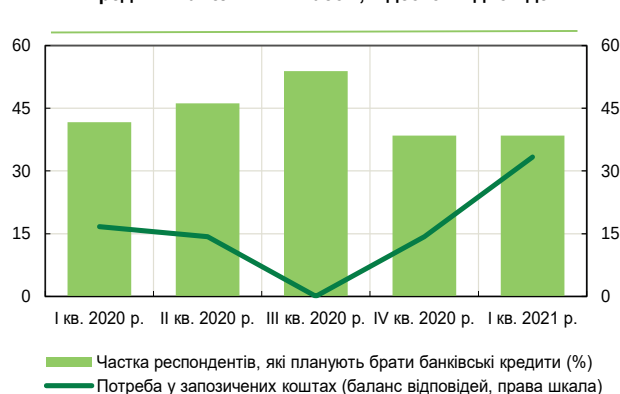
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

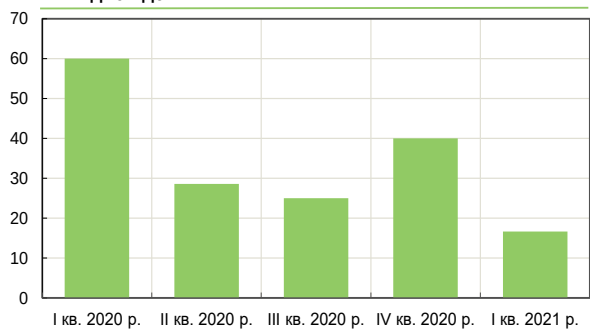
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

